

Katoliški GILAS

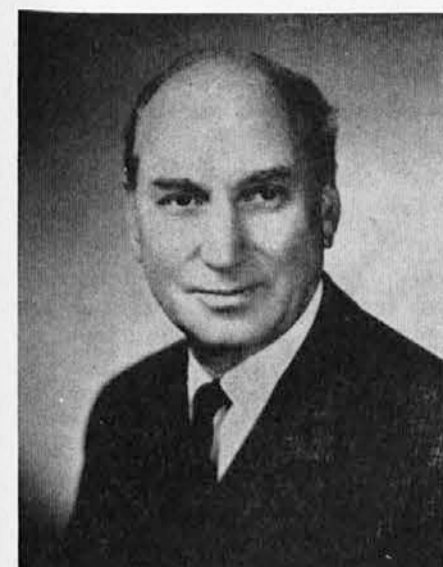
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177	Polletna naročnina . . . . . Lir 3.000
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna naročnina . . . . . » 6.000
	Letna inozemstvo . . . . . » 8.000
	Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 11 (1393)

Gorica - četrtek, 11 marca 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Hvala ti, veliki Slovenec!

Prejšnji četrtek 4. marca zvečer je na tržaški ulici za vedno zastalo srce človeka, čigar ime bo za vse čase povezano z rastjo slovenstva in slovenske kulture v zamejstvu po zadnji vojni.

Brldko prezgodaj nas je zapustil mož, v katerem sta se ljubezen in zavest dolžnosti do naroda nerazdružno prepletali in prihajala do izraza v delu, kot ga le redko zmore posameznik.

Prišel je takoj po vojni, iz Slovenije v vrhku in osvetli, med brate ob Jadranu, ki so se prebujali iz četrstoletne noči. Z vnuo idealista je stopil v prve vrste navdušenih garačev, ki so pozabili prestano stisko v domovini in hude besede med nekaterimi domačini, ter se lotili dela na primorskem pogorišču. Kar ni mogel dati celotni narodni skupnosti, je podaril njenemu čezmejnemu delu na zahodu, domovini v malem.

Tu je vztrajal do konca. Zavest, da so tu potrebni delavci, je bila vselej močnejša od realno razumljivih ključev z drugih kontinentov. Povezal se je z nami na življenje in smrt.

Jože Peterlin, Vinji Vrh na Dolenskem 2. 11. 1911 - Trst 4. 3. 1976. Med tema časovna mejnikoma je razpetega toliko, da bi že naštevaje bilo za članek. Profesor, igralec, režiser, gledališki kritik, publicist, predavatelj, vzgojitelj. Ni bilo važnejše pobude med demokratičnimi zamejskimi Slovenci, da ne bi bilo ime profesorja Peterlina zraven v tehtni, zelo pogosto pa kar v odločilni obliki.

Slovenski večeri, tabori na Repentabru, dijaške akademije, Slovenski oder, Radijski oder, Slovenska prosveta, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenski kulturni klub, Mlada setev, amaterske gledališke skupine, Slovenska skupnost, Slovensko ljudsko gibanje, Draga, Slovensko gledališče. Le kje ni bilo Jožeta Peterlina, največkrat v prvi, delavni osebji?

Bil je večni popotnik, pa ne za luksus. Potoval je s svojo obloženo torbico, v kateri so bili teksti, gradivo, članki, telefonske številke, zraven pa še tisti pregovorni sendvič, ki je bil — razen redkih izjem — desetletja njegova večerja. In potoval je na kratke razdalje, iz doma v šolo, iz šole v gledališče, pa na seje, na vaje, oddaje, v okoliške prosvetne domove, na sestanke. Delo, delo, delo.

Vedno je hodil rahlo sklonjen naprej — kam pa? Glavo je pripogibal nekoliko postrani, češ, saj bo že kako tudi v težavah. In njegov večni nasmech: z njim si je izgledil veliko trenj. Veliko ljudi je imel rad, iskreno. Ker je bil tudi v tem širok, ni imel veliko intimnih prijateljev, saj ni imel časa za posameznike, ko pa je tudi zasebna čustva še prevečkrat prenašal kar na celotno narodno skupnost.

Prof. Peterlin je bil na življenjskih področjih slovenske kulture in narodne obrambe to, čemur pravimo pojem. Delo, ki ga je opravil med nami, je za več desetletij zaustavilo procese malodušja, podiranja sotorov in utapljanja v tuilstvo. Za veliko manj se razdeljujejo med nami pergamenti in kolajne.

Odlikovanje, ki ga je prejel Jože Peterlin, je trajnejše vrste. Imenuje se HVALA LEZNOST, in podeljuje mu ga naš najvišji, edini trajni forum: slovenski narod.

Za Italijo poniževalni škandal

OD TEDNA DO TEDNA

O začetku škandala Lockheed se v časnikarskih krogih pripoveduje zanimiva zgodba. Predsednik neke komisije, ki v ZDA preiskuje delovanje velikih finančnih družb, je nekega dne zahteval od tvrdke Lockheed Georgia Company dokumente o njeni dejavnosti v tujini. Odgovorni uradniki tega industrijskega velikanu, ki izdeluje tudi letala, so takoj pripravili dva zavoja: v enem so bili čisti dokumenti, namenjeni komisiji, v drugem pa sumljivi in namenjeni v primerno skrivališče. Sušlja se, da je zaradi usodne pomote nekega uradnika senator Frank Church, predsednik omenjene komisije, dobil v roke prav drugi zavoj. Ko je bil predsednik družbe Lockheed klican na odgovor, je vse potrdil in dodal še novosti. Odmev tega odkritja je takoj dosegel Italijo, ker je tudi sama prav močno zmotana v zadevo.

Če sledimo niti podatkov, pridemo v leto 1966, ko je italijansko vojno letalstvo začelo resno misliti na zamenjavo starih tovornih letal C-119 z novimi. Odločitev je padla na zanesljivo tovorno letalo C-130 »Hercules«, ki ga izdeluje tvrdka Lockheed.

PODKUPOVANJE NA VELIKO

Tovarna ima z vojnimi letali veliko izkušnjo in se je v drugi svetovni vojni proslavila z izdelavo letala P-38 »Lightning«, ki je nemalo pripomoglo k uspehu zavezničkov. Prav tako pa se ve, da se je ta ameriška družba že v preteklosti zatekla k nečastnemu podkupovanju za prodajo svojih izdelkov.

Tako se je zgodilo s ponesrečenim modelom letala F-104 »Starfighter«, ki bi moralo biti na višku vseh lovskih letal. Ameriška vojska ga je po preizkušnji odklonila zaradi negotovosti, sumljivih nesreč in visoke cene. Družba je zato sklenila, da ga bo za vsako ceno, tudi za ceno podkupovanja, vsilila zavezničkom v Evropi.

Na zelo sumljiv način so takrat prepričali za nakup tedanjega nemškega obrambnega ministra Franza Straussa in prav tako sumljivo vplivali pri nizozemskih oblasteh s pomočjo princa Bernarda. Isti umazan način prodajanja so uporabili tudi v nekaterih južnoameriških republikah. Kmalu so se pokazale posledice zgrešenega nakupa: v Evropi je do danes zgrmelo na tla zaradi čudnih okvar že okoli 200 takih letal in piloti so ga ironično krstili za »stovarno vdov« ali »letečo krstov«.

Stara navada pa je železna sprajca in družba Lockheed se je podkupovanja poslužila tudi za prodajo sicer odličnega letala tipa C-130 »Hercules«. Zato da bi se italijansko vojno letalstvo in obrambno ministrstvo odločila za nakup prav tega letala, so bile izplačane raznim osebam podkupnine v znesku ene milijarde in tristo milijonov lir po tednji menjavi dolarja. Denar je bil nakazan v italijanski podružnici newyorške banke First National City Bank na ime nekaterih družb, ki so s svojim imenom krile prave obdarovance, katerih resnična imena so previdno šifrirana.

Pogajanja za nakup letal so se vlekla od leta 1968 do leta 1971, a ne naravnost med italijanskim obrambnim ministrom in družbo Lockheed: posredoval je slavni odvetnik in univerzitetni profesor Ovidio Lefebvre d'Ovidio. Italijanske oblasti so se leta 1971 dokončno odločile za nakup 14 letal tipa »Hercules«. Denar, ki ga je Lockheed plačala za usluge, je odvetnik Lefebvre pridno delil sebi in drugim pajdašem. Izvedelo se je, da ga je šlo večinoma na tekoče račune inženirja Camilla Crociani in nekaterih družb, ki so bile pod njegovim nadzorstvom.

Camillo Crociani, inženir honoris causa na tržaški univerzi, povezan s Trstom tudi po svoji drugi ženi Edoardi Weselovskij, ki je bila tu rojena, je dosegel po vojni izredno hitro visoke položaje in odgovorna mesta v javnih službah. Kot predsednik družbe Finmeccanica je bil povezan in imel odgovorna mesta tudi

nad družbami, do katerih so prihajale podkupnine. Katerim osebam točno je bil namenjen ta denar, ni še dokazano ne potrjeno od sodnih oblasti, veliki sumi pa so se zgrnili nad dva obrambna ministra iz tistih let: to sta Gui in Tanassi. Poleg njiju sumijo tudi nekatere odvetnike in vojaške poveljnike.

PRAVICA Z ZAVEZANIMI OČMI

Z gotovostjo sta zaenkrat zapletena v zadevo inženir Crociani in profesor Lefebvre. Ker je pa pravica zelo previdna in počasna, jima je dala možnost, da sta te dni oba izginila in se spravila na varno, verjetno v tujino in bliže milijonom, ki sta jih nagrabila.

Crociani je odstopil s predsedniškega mesta družbe Finmeccanica in se z vso družino potuhnil neznano kam. Zgleda tudi, da mu pri vsem bogastvu ne morejo vzeti ničesar. Njegovi računi na bankah so prazni ali celo pasivni, njegove vile, posestva in drugo imetje je vse zapisano na imena temačnih družb. Zaradi tega je ta gospod plačeval tudi manj davkov kakor vsi tisti, ki smo navadni državljani. Lep primer in opomin za naše politike,

da bi pri izbiri ljudi za vodilna mesta pri javnih ustanovah nekoliko resneje presodili njihovo mravnost in morebitne pohlepne in za vso družbo nezdružne težnje.

Presvetli profesor Lefebvre je tudi izgubil z vsemi svojimi milijoni. Odlok za zaplenbo njegovega imetja je dosegel vsoto 54 lir, ki jo je pustil na neki banki v Rimu. Tudi zanj se je zvedelo, da je plačeval toliko davkov kakor najhujši berač. Davke za tega gospoda smo plačevali seveda mi, in zlato, v katerem se danes koplje, smo dali iz svojih žepov vsi tisti državljani, ki si z delom služimo vsakdanji kruh.

Se kratka misel! Dogodek je skrajno poniževalen za državo, v kateri živimo. Bojimo se diktatur, tako levih kakor desnih, a taki škandali so kakor bližnjice k diktaturi, so kakor priprava na samomor demokracije. V kratkem bo verjetno vse pozabljeno in ljudje, ki so zapleteni v zadevo bodo morebiti ostali na površju. Koliko časa bo vzdržala družba, v kateri je zakoreninjena navada, da se daje potuha zločincem samo zato, ker ima visok položaj in je povezan z oblastjo?

D. COTAR

Neokusno pisanje o papežu

Se lani, ko je šlo za zadevo Kocbek, se je »Delo«, glasilo slovenske Socialistične zveze delovnega ljudstva, nepomirljivo zaganjalo proti nemškimi liberalnim časopisom. Sedaj pa ga nemški liberalizem ne moti več. Dne 28. februarja letos prinaša v svoji prilogi članek z neokusnim naslovom »Cerkveni seksualni nevrozi«, v katerem se člankar Anton Rupnik podvziva poučiti polnesne ljubljanske bralce, ki jih seksualna vprašanja lahko vznemirjajo, na kakšno vzdušje da je v Zah. Nemčiji naletela zadnja papeževa izjava glede spolnosti.

Menda Slovenci ne bi verjeli, če bi ljubljanski dnevnik sam blatil Pavla VI. in stvari, ki v Cerkvi nikakor niso nove. Pisanje je preračunano na to, da bodo slovenski bralci blatenju cerkvenih stališč prej verjeli, če jim bodo prikazana kot nemška mnenja. Nemčija naj bi bila menda Slovincem, z vsem svojim kapitalizmom in liberalizmom vred neakakšen vzvišen ideal, ki naj bi ga občudovali in bili vanj zagledani kot v deveto čudo. Pač slabo spričevalo za trideset let socialistične graditve v Sloveniji in to prav na straneh ljubljanskega »Dela«.

Kakšen je odnos ljubljanskega lista do Cerkve in s tem neposredno do članov socialistične zveze, ki se v veliki večini priznavajo za verne? Papeža imenuje »tabletkin papež«, kardinala Šeperja »naslednika na položaju nekdanjih inkvizitorjev« in podobno. Člankar se roga cerkvenim stališčem nasproti splavu, češ da so ob delnem uzakonjenju splava v Nemčiji »gospodje v kutah« zagnali »vik in krič«. In njih »politični sinovi« da so šli iskat pravice k »pobožnim« ustavnim sodnikom v Karlsruhe. Člankar blati nemške škofo, ki da so morali »požegnati« omenjeno papežovo izjavo in prinaša iztrgane stavke nekaterih pisem bralcev. Slovenci naj bi skratka videli, kako so vsi milijoni nemških katoličanov proti papežu, ki da jim brani ljubezen; da so za splav; da se v Rimu baje bojijo govoriti z enako zagnanostjo o socialnih obveznostih... - eh

Tako se ne pridobiva na ugledu

O jugoslovanskih carinikih je znano, da so večasih preveč goreči v svojem poklicu. Mislijo, da s tem državi koristijo, pa ji samo škodijo na ugledu.

V drugi polovici februarja je poromala v Palestino večja skupina romarjev iz Slovenije. Bilo jih je nad 90. Najeli so si posebno letalo, ki jih je z letališča v Ronkah odpeljalo v Palestino in znova pripe-

ljalo domov. Do Ronk so pa iz Ljubljane odpotovali z avtobusi in se prav tako vrnili z avtobusi.

Toda na mejnem prehodu pri Rdeči hiši so naleteli na carinika, ki je nabrž imel muhast dan. Prvi avtobus je šel brez posebne težav čez blok, pri drugem se je pa zataknilo. Goreči cariniki so ukazali vsem potnikom izstopiti in so jim do potankosti pregledali prtljago, kakor da bi šlo za »kontrabandarje« z mamili ali z orožjem. Pri romarjih so pač našli, kar se najde pri vseh romarjih iz Svete dežele: rožne vence, podobice, svetinje in podobno. Cariniku se je vse to zdelo silno nevarno za državno varnost in je vse spominčke zaplenil kot prepovedano blago.

Ni si težko predstavljati žalosti romarjev, ki niso mogli nesti domov materi, očetu, bratom, sestram in prijateljem najmanjšega spominčka iz Svete dežele. Menimo, da je takšna gorečnost čisto odveč. Slovenija bi ne bila nič manj samoupravna socialistična republika kot je, če bi romarji lahko nesli domov spominčke s svojega romanja; romarji pa bi tudi imeli boljši vtis o svoji domovini, ki jim ne samo dovoli, da smejo na romanje, temveč jim tudi dovoli, da lahko prinesejo s sabo spominčke na lepo romanje. Tako pa je prevelika gorečnost na nepravem mestu kanila kapljo pelina v vesela srca romarjev.

15. sejem Alpe-Adria

V Ljubljani bo od 6. do 11. aprila mednarodni sejem Alpe-Adria, katerega se udeležujejo trgovinska in industrijska podjetja iz Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine. Sejem obsega pet temeljnih sektorjev: prehrambeni proizvodi in drobna oprema za gostinstvo; gospodinjska oprema; orodje in material za obrt ter za tako imenovani »naredi si sam«; priključki za avtomobile in oprema za avtomobilsko mehaniko; predmeti za šport, lov, ribolov in turizem.

Med sejmom bo tudi več srečanj med operatorji in gospodarskimi ustanovami, da bi pospešili izboljšali izmenjave ter poglobili možnosti sodelovanja na gospodarskem in tehničnem področju med tremi obmejnimi deželami.

Dežela Furlanija-Juljska krajina bo uradno zastopana. Imela bo lastno razstavišče, ki pa ne bo trgovskega značaja kot je bilo v preteklih letih. Ne bo torej skupne razstave deželnih proizvodov, tako da bodo posamezna podjetja imela največjo svobodo.

■ V Rimu se je v nedeljo 7. marca zaključil 40. kongres italijanske socialistične stranke, ki se ga je udeležilo 850 delegatov. Sprejeta je bila sklepna resolucija, ki pravi, da stranka ne bo več stopila v vlado, dokler bo imela DC predsodke do leve, tj. do komunistov. Na tajnem glasovanju je bilo izvoljeno novo vodstvo stranke. Sestavlja ga 59 pristašev dosedanjega glavnega tajnika De Martina, 30 jih pripada Manciniju, 23 Lombardiju, 10 ostalim strujam v stranki.

■ Po Angoli se zdi, da je prišla na vrsto Rodezija, kjer vlada četrt milijona belcev nad pet milijoni črnih Afričanov. Obstaja resna nevarnost, da pridejo Kubanci »na pomoč« tudi v Mozambik, državo, ki je lani postala neodvisna in od tam začnejo napad na Rodezijo. Predsednik Mozambika Samora Machel je pretekli teden proglasil vojno stanje z Rodezijo in dal za preti mejo med obema državama.

■ V baskovskem mestu Vitoria je prišlo do splošne stavke. Nastopila je policija, zaradi česar so nastali neredi. Pri tem so bile ubite štiri osebe, kar je napetost v baskovskih deželah še povečalo.

■ Enajst oseb je izgubilo življenje v mestu Čačak (Srbija), ko se je na nezavaranem prehodu mestni avtobus, poln potnikov, zaletel v manevrski vlak, ki je bil usmerjen v neko tovarno.

■ Na francoskem jugu v mestu Narbonne je prišlo do silovitih manifestacij zoper uvoz italijanskega vina. Pri tem sta izgubila življenje en policist in en vinarogradnik. Demonstranti so napadli vlak, v katerem naj bi bili trije vagoni z italijanskim vinom in razdeljali trinajst uradov za iztirjevanje davčnih pristojbin.

■ Na seji nadzornega odbora tržaške pokrajine je bil razveljavljen sklep miljske občine, da se namesti prevajalca za slovenščino. Po mnenju večine ne obstajajo zakonske določbe, ki bi dovoljevale govoriti v miljskem občinskem svetu v slovenščini. Sklep je bil razveljavljen s štirimi glasovi (DC in PLI) proti trem (PCI in PSI).

■ Za glavnega tajnika sovjetske komunistične partije je bil ponovno izvoljen Leonid Brežnev. V 16-članskem politbiroju (osrednjem odboru stranke) ni več Dimitrija Poljanskoga, ki naj bi bil odgovoren za velike neuspehe zadnjih let na področju kmetijstva.

■ V Rimu je umrl zaradi srčne kapi glavni tajnik italijanske škofovske konference (CEI) msgr. Enrico Bartoletti, star 60 let. Na tem mestu je bil od leta 1972. Prej je bil nadškof v mestu Lucca. V vaticanskih krogih so vest o njegovi smrti sprejeli z veliko žalostjo.

■ Na povratku iz Moskve se je za tri dni ustavil v Jugoslaviji voditelj kubanske revolucije Fidel Castro. Tito ga je sprejel v svoji rezidenci na Brionih pri Pulju. Skupaj sta obiskala tudi Koper.

■ Na rimskem letališču Fiumicino so aretirali tri Arabce iz Libije, ki so bili dobro oboroženi. Med letalskim poletom naj bi ugrabili bivšega libijskega zunanje ministra, ki se je bil lani razšel s fanatičnim libijskim voditeljem Gadafijem in se zatekel v Kairo.

■ Sv. oče Pavel VI. se je na prvo postno nedeljo spomnil pri sv. maši v baziliki sv. Petra stoletnice rojstva (2. 3. 1876) papeža Pija XII. Dejal je, da je bil Pijev pontifikat zgrajen na pravičnosti in človečanskem čutu.

Prešeren v tujih jeziki

Pred letom so v Budimpešti izšle »Poezije« največjega slovenskega pesnika v madžarščini v zbirki svetovnih pesnikov »Lyra mundi« pri založbi Evropa. Letos so izšle iste poezije v italijanščini v skupni izdaji slovenske založbe Trofenik (München) in Založništva tržaškega tiska.

Slovenska založba Trofenik v ZR Nemčiji misli tudi na nemško izdajo Prešerenovih poezij. Vsekakor so ti prevodi slovenskih knjižnih del naloga, na katero bi bili morali misliti že prejšnji slovenski rodovi.

Prof. Jože Peterlin je odšel k Bogu in v slovensko zgodovino

SLOVO V ZNAMENJU HVALEZNOSTI

Ce so pogrebi merilo hvalečnosti in spoštovanja, potem je rajni prof. Jože Peterlin doživel v ponedeljek 8. marca pravo posmrtno zmago. Rojaki iz vseh krajev našega zamejstva in tudi iz domovine so se zgnili v opensko župno cerkev in potem na pokopališče, da še enkrat nemo izročijo zahvalo za tri desetletja neutrudnega dela.

Precej čez dva tisoč jih je bilo, verjetno prav iz vsake naše vasi s Tržaškega in Goriškega, pa še veliko posameznikov od drugod, celo iz Kanalske doline. Ljudje vseh slojev in starosti, ki so pokojnika poznali osebno ali po radijskem glasu, iz člankov ali predavanj, iz šolskih razredov ali s kulturnih prireditelj.

Skupna misel je povezovala vse: bil je izreden človek, in brez njega bi ogromno dela ne bilo nikoli opravljenega. Vmes so bili tudi drugače misleči, ki so mu vodno priznavali vsaj to, da je bil velik Slovenec in strasten garač za rast slovenske kulture v zamejstvu.

Pogrebne obrede je opravil domači župnik Viljem Zerjal ob somaševanju še drugih duhovnikov, katerih mnogi pa so bili pomešani med množico. Zupnikova beseda je poleg molitev zajela še resnobno misel, prežarjeno s spoštovanjem do pokojnika. Daljša govora pa sta imela deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka in predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice dr. Kazimir Humar.

Dr. Stoka je med drugim dejal: »Vi, drugi profesor, ste nam mladim dali razumeti, da ima črtica ali novela ali pesem ali odrska uprizoritev v zamejstvu drugačno vrednost kot v Mariboru ali

Pok. prof. Jože Peterlin govori na taboru Slovenske prosvete na Repentabru ob njenem 25-letnem jubileju, katere ustanovitelj in glavni pobudnik je bil prav on

Ljubljani. Tega takrat nismo še natanko razumeli, danes pa vidimo, da je to zgodovinska resnica, ker smo pač branilci naših ograd, njuv in vinogradov, ki se s tržaškega Krasa vijajo prek Soče do goriških brajd in jazov Beneške Slovenije ter čudovitih planin in gorskih vrhov Režije in Kanalske doline. Vi ste to čutili, dragi profesor, zato ste nas bodnili in z vso vam lastno vztrajnostjo vabili k delu za naš slovenski narod.»

»Stevilni smo se zbirali — je nadaljeval dr. Stoka — okrog naših zamejskih revij, okrog Radijskega odra, Slovenskega odra, odrskih uprizoritev, kulturnih predstav in slovenskih večerov. Ljudstvo je vsemu temu pristojilo, ker je podlaga vsemu bilo slovenstvo in njegova ohranitev na teh tleh, ki ste jih vi, profesor, prav tako ljublili kot rodno Dolenjsko. Zaradi te silne ljubezni do slovenske zemlje in slovenstva ste lahko vdano in krščansko prenašali vse žrtve, trpljenje in tudi ponižanja, ki ste jih morali prestajati tu v zamejstvu, saj ste bili za marsikoga vedno le tujec, emigrant. Zaman ste tudi čakali tri desetletja na italijansko državljanstvo; vsakokrat vam ga je pristojna oblast odbila s motivacijo, da niste asimilirani. "Non assimilato ed integrato" je pisalo v odgovorih na vložene prošnje. In morda ste prav zaradi tega umrli bogatejši kot bi s škosom papirja v rokah, ki bi vam z vsemi birokratskimi formulacijami podeljevali tisti "status civitatis", ki je bil za odgovorne nezdružljiv v vašo popolno predanostjo slovenski zemlji in zavesti.»

Proti koncu govora je dr. Stoka vzkliknil: »Dragi profesor! Pred 30 leti smo vas sprejeli medse, — potem ko je pod faš-

tičnim terorjem zapustilo naše kraje toliko slovenske inteligence — vas, Turnške, Šavlije, pa glasbenike, gledališke igralce in toliko in toliko drugih, ki so nam prinesli pridih iz domovine. Primorci se nismo spraševali, odkod je kdo prišel, veseli smo bili, da ste nam nudili lepó izgovorjeno slovensko besedo, da ste ustanavljali slovenske šole, društva in krožke, pisali in sestavljali slovenske vadnice in berila, ker tega smo bili željni po končani poti skozi fašistično puščavo.»

Iz cerkve, kjer je bilo ob tej priložnosti slišati tudi izredno občuten petje, se je dvatisočglava množica zvrstila za pokojnikom v dolg, veličasten sprevod po glavnih openskih ulicah do pokopališča, kjer se je v imenu Radijskega odra poslovil od rajnega profesorja Peterlina tudi Miro Opelt. Na desetine vence je potem pobelil sneg, ki je prav pred pogrebom začel naletavati in prinesel na sveži grob spomin rodne Dolenjske.

Marsikdo, ki ni mogel priti na pogreb, se je od rajnega profesorja poslovil že v kapeli v Trstu. Tudi tam je bil pravi naval, kjer je šel škropilnik iz roke v roko, ob spoštljivem in tudi sočnem pogledu.

Prvo slovo za pokojnim prof. Jožetom Peterlinom pa je bilo v soboto 6. marca zvečer v veliki dvorani Slovenske prosvete v Trstu. Na žalni seji so se pokojnikovega lika spomnili Saša Martelanc v imenu Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev, prof. Zorko Harej v imenu Slovenske skupnosti ter Tomaž Simič v imenu mladine in še posebej Slovenskega kulturnega kluba. Navzoči so se podpisovali v sožalno knjigo, ki je bila potem odprta še do ponedeljka in se je v njej nabralo na stotine imen.

»Bilo je lepo slovo,« je dejal nekdo, ki ga je to slovo bolelo kot tisoče primorskih ljudi.

S POGREBA NA DELO!

Ob smrti Jožeta Peterlina je nastala v kulturnem taboru svobodnih Slovencev praznina, ki je najprej in predvsem boleča, hkrati in na daljši rok pa tudi nevarna. Naj bo še tako res, da je imel pokojnik prijatelje in sodelavce, ki so mu pomagali v njegovem enkratnem naporu v blagor slovenske stvari — železni zakon padlega stebra bi lahko postal nevarno prisoten.

Bi lahko. A se to ne sme zgoditi. Razlogov, prvinsko samoumevnih, je za to nešteto. Pet pa je takih, da so za nas vse pravi ukazi.

Delo profesorja Peterlina moramo nadaljevati naprej zato, ker nam to veleva spoštovanje do človeka, ki je svoje najboljšje energije izročil za to, da bi bili Slovenci — mimo vseh državnih mej — ugledni in ponosni člani v pestri bogatiji evropske kulturne domovine.

Nadaljevati moramo dalje zato, ker to ukazuje dva tisoč pogrebcev na profesorjev zasneženem pogrebu. Tista množica je prišla jemati slovo od človeka, ne pa od njegovega dela, ki mu naravno vidi smisel predvsem v tem, da se ne prekine.

Po Peterlinovih tirmicah pa moramo naprej tudi zaradi nas samih. Če nas je naučil slovenščine, če nam je vcepil ljubezen do slovenske domovine, če nas je »okužil« z vsem, kar ni donosna, a je vredno zanosnega snovanja na dolgoročne perspektive — potem bi bilo zares klavirno in celo podlo, če bi se razmehčali v topi zasebnosti.

Vsi, ki hočejo biti še dalje na teh nerentabilnih okopih, se odzivljejo tudi klicu, ki prihaja iz naroda, kateremu pripadamo. Ker nimamo tradicionalnih, priznanih in upoštevanih STRUKTUR, imejmo vsaj posluš za sprotne potrebe, ki so pogoj za obstanek in s tem za bodočnost, morda celo svetlo — kdo ve?

Delo profesorja Jožeta Peterlina pa je bilo — minogrede in samoumevno — prežeto tudi z ljubeznijo in s potrebo po svobodnem življenju posameznika in skupnosti. Leta njegovega bivanja med nami so bila označena z bojem med svobodo in nesvobodo. Ker smo bili vedno v taboru svobodnih, ne smemo izpreči tudi zato, ker sta slovenstvo in svoboda zelo dopolnjujoča se pojma in ker nas zazebe ob misli, da bi naš odstop zasekal razpoko na jezu, s katerim tiho računajo premnogi, katerim smo bratje, čeprav šibki in maloštevilni.

To je pet razlogov, zaradi katerih hočemo in moramo nadaljevati delo našega profesorja. Pozivamo vse enako misleče, da premagajo otožnost pogrebnega dne, strnejo včasih premalo vsklajane sile in zavijajo rokave — po Peterlinovo!

Svet je poln modrosti, reda in načrtnosti

Naša ura ni nastala »sama od sebe«. V njej je preveč razumskega, da bi res mogla nastati »po naključju«. Izdelana je načrtno: njen navoj ima svojo nalogo, to je napetost, ki vzdržuje gibanje kazalcev; vse se prenaša prek ležajev in kamenčkov na kolesa, ki s svojimi zobčki prenašajo gibanje na druga kolesa in končno na kazalce, ki kažejo čas... Vse to nam dokazuje, da je moral tukaj nekdo misliti, in da je bil za to uro izdelan načrt. In tam, kjer je načrt, je moral nekdo misliti, načrtovati.

Prav takšen načrt pa srečamo tudi v vsej naravi, od največjih pa vse do najmanjših stvari. Ze zrnce prahu ni brez veličastnega načrta. In tako lahko rečemo po pravici: vsa narava izkazuje duha načrtovanja. Nekdo je moral naravo in svet načrtno urediti. Naš svet je uredil neprekosljiv Duh, si ga je zamislil in ga v njegovem razvoju vodil.

Ze v samem atomu srečamo delovanje mislečega duha: načrt, red, razum. Atom je najgenialnejši večstranski aparat na zemlji. Vse živo, vse zvezde, sonce, živali in človek so iz atomov. Atom je najosnovnejši aparat za luč: s tem, da njegovi elektroni preskakujejo z ene krožnice na drugo, nastaja svetloba. Atom je dalje najprvotnejša elektrarna: v njem krožijo neprestano elektroni in ustvarjajo energijo. Atom je najprvotnejše magnetno polje. Atom lahko deluje tudi kot oddajnik: njegova masa se spreminja v žarčenje. Atom je končno tudi najslabši vir energije in toplote. Vsaka atomska bomba jasno priča o zmogljivosti sile in toplote nekaj kilogramov materije. In moderni raziskovalci celo razmišljajo, ali mogoče nima tudi samo življenje svojega porekla že v atomu. Kdo je načrtoval atom tako genialno?

Se globlje gredo čudeži v živem svetu. Tu je načrtnost in smiselnost naravnost oprijemljiva. Najmodernejša tehnika Amerike je s pomočjo posebne znanosti »biotike« poslala iz narave presenetljive sestave. 20.000 doktorjev in inženirjev dela v tej znanosti po nalogu ameriške tehnike in vojske, da bi raziskali čudesa in naravi in jih uporabili. Naravi so dobesedno izmaknili duhovito preproste merilce hitrosti, za letala, aparate za letanje v zavojih, površje podmornic ipd.

Ze preprosta živa celica je genialen kemični laboratorij. Življenju škodljive snovi spreminja v sebi v zapletene neškodljive spojine. Noben aparat ne zmore tega, kar živa celica igraje dela: deli se namreč in iz ene nastane dva — to je množenje celic. In še več: celica je nekaka opeka za vse živo. Iz celic so grajene vse žive »hiše«. Dedna celica nosi v sebi celo načrt bodoče »hiše«, to je bitja: v njenem jedru so kromosomi, najgenialnejša beležnica na svetu. Tako se ena sama celica tako namnoži, da iz nje nastane cela stavba, celo bitje, kajti načrt za to stavbo bitje nosi začetna celica že v sebi.

Pri obnavljanju poškodovanega tkiva se poškodovana stavba-bitje znova zaraste tako kot prej, popolnoma po načrtu. Če npr. močeraču odrežemo nogo, mu zraste kmalu druga. In če črva prerežemo, odstranimo njegov prednji del, mu ta del znova zraste.

Ali ne bi rekli, da v takih primerih celotni načrt lahko z roko primemo? Nekdo, ki je nad vsem, je moral tukaj načrtovati. Mi rečemo temu bitju BOG.

LURD. - Dvajsetletno dekle Anica Touryutit do 12. decembra 1975 ni hodila, saj je bila od rojstva hroma. Tega dne je v Lurdu nenadoma ozdravela in začela normalno hoditi. Doma je blizu Rouena v severni Franciji; družina je premožna, verna; hromo hčerko so večkrat peljali v Lurd. V domači župniji so javno zanjo molili, zlasti mladina.

ITALIJA. - Pred dvajsetimi leti je umrl znani duhovnik don Gnocchi; med vojno je bil vojaški kaplan in je številnim umirajočim rojakom v Rusiji obljubil, da bo skrbel za njihove otroke. Ko se je vrnil, je takoj ustanovil za vojne sirotke tri domove (sedaj jih je 19), v katerih se danes vzgajajo otroci-invalidi, žrtve zapuščenega streliva. Don Gnocchi je umrl v 44. letu svojega življenja in pred smrtjo dotočil, da daruje svoje oči prvemu otroku, ki bo izgubil dar vida. Njegove oči je dobila neka 12-letna deklica, ki danes živi v svoji družini blizu Milana. Kakor ima znana m. Terezija že v življenju naslov »angel Indij«, tako je hvaležna zgodovina vzdela temu dobremu duhovniku naslov »angel Italije«.

ANGOLA. - Vsako mesto te nove afriške države doživlja na svoj način prve mese-

ZAKON V BOŽJIH NAČRTIH

Sv. pismo — pišejo italijanski škofje v svojem dokumentu o zakonu in družini — poroča o izredni novosti v zgodovini človeštva, ki je vsem, da je Bog velikodušno sklenil zavezo, pogodbo s človeštvom. Ta večni načrt božje modrosti in ljubezni je lepo poudaril zadnji cerkveni zbor v konstituciji o božjem razodetju, kjer pravi: »Bog je sklenil, da v svoji dobroti in modrosti razodene in oznani skrivnosti svoje volje, po kateri imajo ljudje po Kristusu, učlovečeni Besedi, v Svetem Duhu, dostop k Očetu in postanejo deležni božje narave.«

Ta zaveza med Bogom in ljudmi je glavna vsebina vsega božjega razodetja ter glavno doživetje vere izraelskega naroda na poti k odrešenju.

V teku časa se Bog razodeva izraelskemu ljudstvu kot ženini, ki ljubi in želi biti ljubljen; prostovoljno si ga izbere kot svoje ljudstvo, ga z ljubeznijo rešuje, ga zvesto vodi in ga nikoli ne zapusti.

Ta zaveza med Bogom in izvoljenim narodom postane simbol, znamenje zakona, zakonske zveze med možem in ženo. Ze na prvih straneh sv. pisma je zakonska zveza med Adamom in Evo imenovana zaveza ljubezni: »Zaradi tega bo zapustil mož očeta in mater in se držal svoje žene in bosta eno telo« (Gen 2, 24).

Različnost med možem in ženo, ki se dopolnjujeta za skupno zvezo, je Bog predstavil na poseben način, ko je rekel: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril. Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: Rodita in množita se...« (Gen 1, 27-28).

Občni zbor PD „Štandrež“

Redni letni občni zbor PD »Štandrež« je bil v petek 27. februarja v prostorih prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu.

Vabilu se je odzvalo lepo število članov, predvsem mladih. Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik ZSKP dr. Kazimir Humar, predsednik društva »Oton Župančič« Stano Pavlin in predsednik društva »F.B. Sedej« iz Števerjana Simon Komjanc.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je bilo društvo od zadnjega občnega zbora zelo aktivno in delavno, predvsem na področju dramskega udejstvovanja in mladiške glasbene vzgoje.

Med pomembnejšimi pobudami društva naj omenimo slavnostno akademijo ob desetletnici prosvetnega doma, na kateri so prejeli odličja in priznanja društveni člani, ki so z dolgoletnim nesebičnim delom pripomogli h kulturni rasti štandreške skupnosti.

V sezoni 1975 je dramski odsek slavil desetletnico neprekinjenega dela. Ob tej priložnosti je društvo izdalo posebno brošuro, ki prinaša pregled dramskih nastopov članov PD »Štandrež« v zadnjem desetletju.

Ob desetletnici je dramski odsek uspešno uprizoril komedijo »Naši trije angeli«, s katero je gostoval po Goriškem, Tržaškem in na Koroškem. Delo je bilo tudi nagajeno kot najboljša predstava na natečaju »Mladi oder 75«, ki sta ga razpisali ZSKP iz Gorice in Slov. prosveta iz Trsta. V letošnjem februarju pa so se člani dramskega odseka predstavili domačemu občinstvu z Nusičevim komedijo »Sumljiva oseba« in želi veliko odobravanja.

V lanskem aprilu se je društvo spomnilo štandreških vojnih žrtve in ob 30-letnici osvoboditve postavilo spominsko ploščo na pročelje prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu. Na plošči so vključeni verzi Ljubke Sorli-Bratuževe. Odkritje plošče, s primernim programom, je bilo 13. aprila 1975 ob veliki udeležbi domačinov. S tem se je društvo na dostojen način oddolžilo spomnu tistih, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodnejše dneve.

Posebno doživetje je bila tudi Velika tolminska puntarska maša v domači cerkvi. Nastopil je mogočen pevski zbor s Tolmingskega.

Tudi petje in glasbena vzgoja se v okriju društva lepo razvijata. Mladinski zbor

vodi Elvira Chiabai in je zabeležil več uspešnih nastopov na raznih odrih. Isto večja za mešani zbor, ki je nastopil pod vodstvom Iveta Bolčina.

Štandreška glasbena šola šteje 25 gencev, ki vadijo v klavirju, kitari in harmoniki.

Društvo je priredilo tudi več kulturnih večerov ter poskrbelo za gostovanja raznih gledališč in drugih skupin. Izdalo je poleg tega nekaj številčk »Štandreškega zvona«.

Predsednik se je v svojem poročilu spomnil pok. prof. Rada Bednarika, ki je večkrat in rad sodeloval pri raznih kulturnih pobudah v Štandrežu. Pred leti je prispeval za »Štandreški zvon« vrsto člankov o štandreški zgodovini. Ob stoletnici štandreške čitalnice je uredil brošuro, ki vsebuje vrsto prispevkov o štandreški preteklosti. Na proslavi tridesetletnice osvoboditve je imel osrednji govor.

Predsedniško poročilo vsebuje še analizo o pomembnosti opravljenega dela, ne samo na kulturnem področju ampak tudi na širšem narodnoobrambnem, saj je bilo društvo vedno v prvi vrsti, ko je šlo za pobude v to smer.

V tem smislu je občni zbor soglasno izglasoval resolucijo, v kateri obsoja ukinitve tečaja slovenskega jezika v Ukvah in zahteva enakopravnost slovenske besede v vseh izvoljenih organih.

Sledile so volitve v novi odbor, ki je tako sestavljen: Manko Brajnik, Milan Brešan, Lucijan Krpan, Magda Lupin, Jordan Mučič, Mario Mučič, Rudi Nanut, Damjan Paulin, Majda Paulin, Igor Paulin, Viktor Selva, Božidar Tabaj in Milenka Zavadlav.

V nadzornem odboru so: Franc Antonič, Marijan Breščak in Emil Cingerle. Razsoediše sestavljajo: Robert Culot, David Marušič in Pavel Marušič.

Voščilo

Dramska družina PD »Štandrež« vošči svojemu sodelavcu Rudiju Nanutu in njegovi mladi soprogi vse dobro ob vstopu na novo življenjsko pot.

SLOVENIJA. - Po dolgih letih je vendar posijalo nekoliko sonca v znano Razkrižje, ki je slovensko-hrvaška župnija v zagrebški škofiji. Sedaj bodo smeli imeti v Razkrižju tudi eno nedeljsko mašo v slovenskem jeziku; tudi verouk bo v slovensčini, če bodo starši tako želeli.

že 26 let izdajajo verski list-mesečnik Božja beseda. List je pisan zelo živahno, zanimivo, koristno in zgodovinsko. Prisotnost Slovencev v Kanadi bodo zgodovinarji našega zdomstva morali iskati in studirati v Božji besedi.

TURIN. - Kardinal Pellegrino, nadškof v Turinu, vedno bolj odločno in neustrahovano nastopa za pravice delavcev in obnem budno štiti nauk cerkvenega učitelstva. Pred kratkimi je javno obsodil razpravo o splavu, ki jo je pripravila organizacija ACLI in tri župnijske skupnosti v Turinu.

JERUZALEM. - Judovsko krščanski razgovori so bili od 1. do 3. marca v Jeruzalemu. To je bilo že peto podobno srečanje. Razgovori so se vršili v prostorih izraelske univerze. Razpravljali so o sadovih desetletnih stikov med katoliško Cerkvijo in judovstvom. Vsaka delegacija je štela po 11 članov. Katoliško delegacijo je vodil podpredsednik Tajništva za zednjenje knistjanov škof Ramón Torella Cascante.

UTRIP CERKVE

ce svobode; splošnih verskih poročil sploh ne izdajajo. Apostolski delegat je po 11. novembru ostal vedno na svojem mestu in pomaga kjer in kakor more. Samo v Luandi je bilo od novembra 80.000 mrtvih. V mestu Carmona je imel škof kapucin prve dni januarja v svoji hiši (kar 500 gostov, večinoma misijonarjev in njihovih pomočnikov, ki so prihajali iz 14 kapucinskih postojank. V sredini januarja pa je moral v taborišče tudi škof in vsi duhovniki, v škofijski hiši so ostali samo civilisti. 15. februarja je apostolski delegat v Luandi dosegel, da so se mogli škof in misijonarji vrniti na svoje upuščene postojanke. Angola je »pokopališče kapucinskih misijonarjev«. Od leta 1961 je tu umrlo nasilne smrti kar šest kapucinov, med njimi tudi Tržačan p. Piargiovanni.

KANADA. - Naših rojakov v Kanadi je okrog 18.000. Blizu polovica jih je v Torontu, kjer imajo dve samostojni župniji, dvorane, osnovno šolo, hranilnico, osrednji slovenski dom in celo svoje lastno letovišče. Delo vodijo slovenski lazaristi, ki

Nastop glasbenih skupin iz Karlovca

Slovenska Gorica ne sprejema na svojih odrih le slovenskih skupin in posameznikov, pač pa odpira vrata tudi drugim narodnim skupinam. To velja tudi za prireditve v dvorani Katoliškega doma. Na odru te naše dvorane, katere 14. obletnico smo prav zadnje nedelje slovesno praznovali, so se zvrstili poleg slovenskih tudi drugi ansambli: češki, hrvaški ali pa tudi italijanski in nemški. Nedeljski nastop glasbenih skupin iz Karlovca pa je imel še posebno prijetno noto, saj je šlo za bratski nastop slovenskih, hrvaških in srbskih godbenikov in pevcev. Poleg tega pa je nastop pomenil ponovno utrjevanje stikov med Karlovcani in Goričani, ki so se spletli že pred leti in to ob nastopih naših zborov v lepem Karlovcu kot ob vrtni obiski od strani karlovaških prijateljev v našem mestu.

Ob uvodu sta vse to misli lepo poudarila predsednik ZSKP dr. Humar ter slovenski rojak Adi Gruden, ki deluje že dolgo vrsto let na Hrvaškem in je prav s svojim delom navezal kulturne stike med našima dvema mestoma. In prav delo slovenskih rojakov v Karlovcu je posebej označilo ta gostovanje, ki so toplo prepletala slovensko, hrvaško in srbsko pesem in besedo v posrečenem okviru.

Nedeljski koncert rojakov iz Karlovca je obsegal pravzaprav tri različne skupine. Goriškemu občinstvu so se predstavili mladinski harmonikarski orkester »Triglav«, »Karlovački okteti« ter tamburaški orkester. Vse te skupine so nastopile s

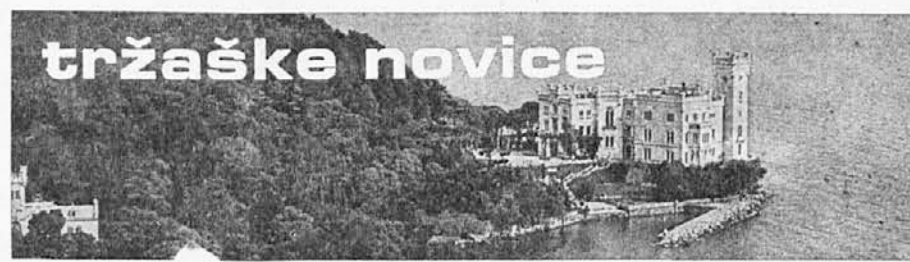
prijetnim programom, ki je šel od klasičnih del do folklorne, lahke in opretna glasbe.

Harmonikarski orkester »Triglav« je pod vodstvom dirigenta Zvonka Siljaca odigral vrsto skladb različne vsebine. Od renesančnih del, frotol Motovunjanina vse tja do Bacha in Glucka, pa spet od moderne lahke glasbe (Beatles) do Avennika in raznih hrvaških skladateljev. Priznati je treba, da je orkester dosegel prijetne zvočne efekte in s svojo lagodno igro povedel občinstvo v prijetno razpoloženje.

»Karlovački okteti« je zapel niz lepih hrvaških pesmi (med njimi dela Gotovca in Vrhovskega), vpletel pa je tudi slovenske skladbe Adamiča, Mirkina in Rančigaja in s tem nudil našemu občinstvu pestro sliko jugoslovanske vokalno ustvarjalnosti. Predstavil se je tudi z Gallusovim motetom »Ecce quomodo«.

Zelo barvito se je predstavil tamburaški orkester, ki je zlasti med južnoslovanskimi narodi zelo domač sestav (nekoč je imel veliko uspeha tudi med Slovenci). Tamburaši so precej ubrano odbrenkali razne folklorne melodije, ki so tako pristni izraz balkanskega sveta.

Nedeljski glasbeni popoldan, ki so ga tako prisrečno pripravili naši gostje iz Karlovca, je primerno proslavil obletnico naše dvorane in doma, še posebej pa je podčrtal trdne vezi med slovenskimi in južnoslovanskimi rojaki ob Soči in Korani. - ab

tržaške novice

Seminar za učitelje in profesorje

Pretekli teden se je vršil v Trstu 12. seminar za učitelje in profesorje slovenskih šol. Otvoritvena slovesnost je bila v ponedeljek 1. aprila v veliki dvorani Kulturnega doma, ki so jo napolnile oblasti, politični in kulturni predstavniki, šolniki in dijaki.

Na začetku je spregovoril tržaški šolski skrbnik dr. Fidenzi, ki je poudaril važnost takih srečanj ter izrazil upanje, da se bodo še naprej nadaljevala.

V imenu republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje SRS je nato prisotne pozdravil prof. Peter Winkler. V svojem govoru je pokazal na važnost, ki jo imata za pripadnike narodne manjšine izpopolnjevanje in seznanjanje z dosežki matičnega naroda. Omenil je tudi dejstvo, da je nekaterim mladim ljudem v Italiji zaprta pot v slovensko šolo.

Sledil je pozdrav šolnikov, ki ga je prinesel ravnatelj učiteljskega študijskega centra, učitelj Sergij Verč pa je prebral pismo, ki so ga nekateri šolniki namenili ministrstvu za šolstvo in ki zahteva uvedbo slovenskih šol tudi v videmski pokrajini. Zahtevu so podprli tudi dijaki.

Pred slovesnostjo je bilo že na vrsti predavanje dr. Bratka Krefta, člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti,

o Cankarju, ob stoletnici njegovega rojstva. Predavatelj je pisatelja prikazal zlasti kot revolucionarja in kritika tedanje družbe, vendar je izžvenelo njegovo izvajanje mestoma preveč enostransko in preveč nategnjeno na partijsko kopito.

V naslednjih dneh so se vrstila predavanja, in sicer po skupinah. Novost je bila, da so prišli na svoj račun tudi dijaki višjih razredov, ki so v sredo prisostvovali dvema predavanjema. Vsi predavatelji so bili priznani strokovnjaki iz Ljubljane.

Uradni zaključek seminarja je bil sprejem, ki ga je priredil v petek generalni konzul SFRJ Ivan Renko.

Tečaj za zaročence v Bazovici

Vsakoletni tečaj v pripravo na zakon se v Slomškovem domu v Bazovici dobro razvija: udeležencev je okrog 60 in sicer iz vseh vasi na Krasu in Bregu. Zal iz mesta ni nobenega. Dosedaj so predavali ga. Majda Musek, dr. Valter Dermota, prof. Alojz Rebula. Pri okrogli mizi o vsakdanjem zakonskem življenju sta sodelovala dva zakonska para Sergij Pahor z ženo Ljubo in Franko Volpi z ženo Martino.

Večerov je bilo že pet, sledili bodo še štiri in sicer: v tem tednu bo dvakrat predaval dr. Marijan Šef (v torek in petek); prihodnji teden, ki bo zaključni pa bo govoril p. Vital Vidrih iz Maribora o temi: Kristus med vama; zadnji večer, v soboto 20. marca bo govoril najprej škof vikar dr. Lojze Škerl, nato bo sv. maša na kraju predavanj. Po maši bodo razdeljena potrdila o udeležbi tečaja in še skupna zakuska.

Razveseljivo je dejstvo, da se današnja mladina resno zanima za najvažnejše življenjsko vprašanje in s tem dokazuje, da hoče stopiti v zakon pripravljena. Bog daj blagoslov in uspeh!

Ljudje

Aleksi Peroša je te dni doktoriral iz medicine na tržaški univerzi.

Elizabeta Lenardon, dijakinja III. razreda nižje srednje šole »Sv. Cirila in Metoda« s Katinare, je dosegla s svojim linorezom tretje mesto na likovnem tekmovanju med šolami naše dežele.

Revija otroških in mladinskih zborov

PESEM MLADIH

ne bo zaradi obolevnosti mnogih sodelujočih to nedeljo, ampak v nedeljo 28. marca ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Koncert Slovenskega okteta

V okviru abonmajskih koncertov Glasbene Maticе je dne 24. februarja nastopil v Kulturnem domu Slovenski oktet. Večer je predstavljal izredno umetniško doživetje, kot je v navadi za ta ansambel, ki praznuje letos 25-letnico delovanja. Jubileja so se na koncertu spomnili s kratko slovesnostjo.

Sporod je obsegal 22 pesmi: v prvem delu renesančne in umetne, v drugem delu pa ljudske pesmi, tako slovenske kot drugih narodov. Navdušeno občinstvo si je izprosilo še več dodatkov in pevci so se radi odzvali s svojimi najbolj znanimi pesmimi.

je pričela čutili utrujenost. Sneli so jo pač sredi napornega študija. Večerja je še čakala nedotaknjena. Ali naj jim pove, da bi nekoliko postali?

Usta so se ji sama razležla v nasmeh. Pravijo, da je večkrat ta pojav znamenje utrujenosti živčevja. Bila je duša pogovor in imela je dobre volje na pretek. Morda pa je bil vzrok tega nastrojenja spomin, ko so si študenti in študentke nagajali in drug drugemu odpevali:

*Kako ti bom odpirala,
saj nisem še večerjala
nocelj, fantič moj...*

Kar legla bi in zaspala! Vem, živci so bili prenapeti in zdaj prehitro popuščajo, zato pritiska spanec na oči.

Parkrat je klecnila. Eden spremljevalcev je repetiral s puško, pa se je vzdramila, kot se je včasih v cerkvi, kadar je proti volji zadremala in jo je krepko stresa-
sanje zvončkov pred oltarjem priklicalo nazaj v resničnost.

»Kaj le hočejo od mene? Ubili me bodo, ubili, če ne povem, kdo pravzaprav sem!« To je vedela. Otožnost, pomešana

V nedeljo 14. marca ob 17. uri gostuje slovenski amaterski oder Prosek-Kontovel v Manijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu z veseloigro

ODLOČITEV

Vabljeni!

Marijin dom v ul. Risorta, 3

V pustnem času smo letos imeli v našem domu dve prireditvi: v nedeljo 22. in 29. februarja. Na prvo nedeljo je Marijina družba pripravila »veselico« bolj za svoje članice. Na programu je bila veseloigra »Kaviar«, spevoigra »Tri starke« in srečolov.

V nedeljo 29. februarja pa je družba skupaj s skavti prvičkrat na našem odru uprizorila spevoigro »Kovačev študent« v treh slikah. Ponovili so tudi igro »Kaviar«. Ta dan so prišli v naš dom tudi drugi ljudje in ga napolnili. Vsi igralci in igralke so odlično izvršili svoje vloge. Ugajala je zlasti spevoigra »Kovačev študent«. Ne samo, da so solisti z zborom z gotovostjo odpeli svoje vloge, ampak so jih tudi spretno odigrali. Srečolov in vesela glasba sta izpolnila kratke odmore. Po končani prireditvi so vsi zadovoljni in dobre volje odhajali. Nekateri so izrazili željo, da bi jo ponovili. Igro in spevoigri je režirala ga. Stana Oficija.

Na praznik sv. Jožefa se bosta v našem domu ponovili spevoigri »Kovačev študent« in »Tri starke«. Tako ju bodo mogli videti in slišati tudi drugi, ki ju zadnjič niso mogli.

Kraški pust

Tudi letos je na pustno soboto 28. februarja krenil po Opčinah sprevod pustnih vozov, ki so jih pripravili po naših vaseh. Letošnji Kraški pust je bil že deseti zapovrstji in je priklival zelo veliko število radovednežev. Ti so prišli na svoj račun, saj so bili vozovi res dobro izdelani.

Žiriija je izbrala tri najboljše. Prvo mesto je prisodila vozu od Ferlugov, ki je nosil naslov »Zlorabljeni Kras« in se je obregal ob gradnjo počitniških hišic na Krasu. Na drugem mestu je bil voz, ki so ga pripravile vasi izpod Grmade, tretje mesto pa je zasedel voz iz Praproti.

Z GORIŠKEGA

Peč — Zlata poroka

V nedeljo 29. februarja sta slavila v prijazni cerkvi na Peči zlato poroko Lojze Kovic in Stefanija roj. Cijan. Slavljence bi morala ta svoj življenjski jubilej praznovati že lani v jeseni, vendar se je zaradi bolezni vsa slavnost prenesla v letošnje leto.

V krščansko preživetem zakonu sta vzgojila tri otroke: Milana, Oskarja in Stefanijo. Na skupni življenjski poti sta doživela dobro in hudo, toda vera jima je pomagala sproti premagati težave.

Lojze Kovic, ki je blizu in daleč poznan kot Mežnarjev Lojze ali mežnar s Peči, vzorno opravlja cerkveno službo vsa leta po prvi svetovni vojni, prej pa je isto službo vršil njegov oče. Kdor stopi v cerkev na Peči, takoj opazi, da je v skrbnih rokah. Lojze Kovic je bil pač vedno mežnar iz ljubezni, ne iz interesa. To vedo vsi vaščani in so mu za njegovo zavzetost tudi hvaležni.

Zlatoporočencema želijo skupaj z družinskimi člani prijatelji in znanci še mnogo let skupnega življenja v zdravju in zadovoljstvu. Cestitkam se pridružuje tudi naš list.

s strahom jo je z železno roko spet pričela stiskati okrog srca. Rada bi zakričala, pa ni imela moči, samo neke vrste grgranje ji je dosegalo ušnice.

Reber je bila strma. Se ima čas. Spustila bi se navzdol na levo. Puške bi pokale, a vedela je, da le malokatera kroglja zadene v takem drenju. A tudi gležnji je niso več ubogali.

Zmanjkovalo ji je sape, srce ji je zastajalo, rok in nog skoraj ni čutila; hlad ji je počasi lezel prek udov in se selil v život; pričelo jo je tresiti.

»Gospod, in ti molčiš, zakaj tako kruto molčiš? Tvoj otrok joka k tebi, a ti mu ne odgovoriš v tej uri, ko te tako potrebuje!«

Njeni trije nečaki zdaj spijo. Ko bi vedela njena mama, kako ji gre, ko bi mogla zaupati očku, kako ji je hudo; tam doli za našo vasjo... gledala je, pa je ni ugledala; so bili že predaleč. Ali naj za poje možem, ki jo spremljajo? Poskočne ne bi zmogla več. Tisto žalostno bi pa lahko, ki so jo peli na koro na veliki četrtek: Večerja zadnja je minila... (Drugič naprej)

»Mladika« za dvajsetletnico

Dvajset let je za nek obzornik pomemben jubilej, tudi v primeru, ko ne bi izhajal v zamejskih razmerah kot mesečnik »Mladika« v Trstu.

Kakšno poslanstvo je to, nam pove v uvodniku pokojni glavni urednik Jože Peterlin: »Mladika« v dvajsetih letih ni manjkalo težav in le-te še vedno obstajajo, posebno zaradi ogromnih stroškov tiskanja. Vendar prof. Peterlin spodbuda končuje: »Na novo pot, pot v dvajseto leto, stopamo z velikim upanjem in z velikim pogumom.«

Boris Pangerc objavlja pravo novelo in v njej prepriča s svojo pisateljsko nadarjenostjo. Zdi se nam, da bi v njem v prihodnosti imeli prav lahko novo močno pisateljsko osebnost na Primorskem, če bi se lotil tudi večjih del in se bolj življal v globinski psihologiji oseb, družbe, krajev, okolja, idejni tragiki primorskih ljudi, sicer tako odprtih, naprednih in sodobnih. Tudi Pregelj je bil obdržal vaško idilo. Menjavanje poezije in proze pa nujno krči eno ali drugo.

Pesmi je razmeroma precej: Milena Merlak po eno božično in novoletno, Ljubka Sorli eno, Vladimir Kos z dvema, v katerih se čuti japonska finesa in rahločutnost, ter Abelj z dvema, od katerih je ena ubrana na trikotralsko sodobnost.

Duhovno misel podaja Tone Bedenčič, ki tokrat prerase raven nekega socio-krščanstva. Skladno povezuje madnaravno z zemskim, rekli bi smisel ljubezni do Boga, ki ni brez ljubezni do bližnjega; krščanstvo torej ni neka družbena filozofija, ampak mnogo več.

Prizadeva je podan zapis o prof. Pljušču, Ukrajincu, matematiku, ki so ga nedavno izgnali iz Sovjetije. Tam so ga »zdravili« s preparati v norišnici, ker se je zavzemal za človečanske pravice in priznanje narodnosti Ukrajincem, ki si jih

prizadeva ruska Sovjetija porušiti.

O slovensčini, ki je bila politični pojem ne le ustoličevanju, ampak tudi v priseganju stanov notranjeavstrijskemu vladarju, govori naslednji prispevek. In potem še o samostojnem slovenskem okraju.

Martin Jevnikar, v slovenskem merilu eden najpomembnejših književnih zgodovinarjev, podaja pregled dvajsetih let »Mladike«. Njegova je tudi študija o zamejski in zdomski literaturi, ki »Mladika« povzdiguje tudi na znanstveno slovesno vrednost in more biti zanimiva za slavistične stolice po svetu. In znova Jevnikar: še o slovenskih listih po svetu. Tokrat predstavi kanadski slovenski mesečnik »Božja beseda«, vsakekor pregled, ki smo ga že dolgo pogrešali.

Franc Mišar prispeva zapis »Z nahrbtnikom na Višarje«. Mogoče bi si bilo v prijetnem potopisu želeli nekoliko več tlopisnih in krajevnih značilnosti. Med drugim pove o »smrki kuni«, s katero so nedorasle otroke strašili, da niso silili v planino, kamor so spomladni gnali krave. Iti v planino je bilo za otroke namreč posebno doživetje, s katerim so se večji otroci radi hvalili. Tudi v zadnjem Tolminkem zborniku 1975 je o nečem podobnem zapis tolminske profesorice Čujec-Stres (str. 304) in sicer o Stefanjki ali Jagi babi, ki je mladoletne otroke prisilila, da so jo nesli na ramenih okrog stanu, če ne pa so morali pojediti kruh, namazan s smrkljomo. Zdi se, da gre v obojem primeru za planinsko bajeslovje, čigar natančne raziskave se doslej še nihče ni lotil.

Sledi še nekaj prispevkov, za žene in dekleta, o »potopu« na smučeh, antena novic, ocene in zgovorni »Čuk na obelisku«.

»Mladika« priča, da današnja Primorska lahko še ustvarja, kljub razcepjenosti,

dalj časa ne bo nazaj, si ne beli glave. Kadar rdeči odidejo, se podvizaj z otroki k stričku in prebij noč pri njem. Zbogom!

Sestra je planila k njej, a Zinka je že zaprla vrata in jih zaklenila. Saj ima iz hiše drugi izhod...

»Tukaj Marija Skalar.«

Dva oboževca sta jo obstopila. V rokah sta držala brzostrelke. Iz ozadja so pristopili še štirje in šestero senc se je premaknilo, ko je vodnik odločil.

»Marš.«

Gaz je bila precej široka in izgubljala je še strmo nad mlinom med snežene kope, pod katerimi je spalo robidovje in črni trn. Luna je bila to noč velika in Zinka je potegnila ruto čez obraz, da bi je kdo ne prepoznal.

Mislila je na prerokbo tiste stare potovke. Ali se bo »maševanje« pričelo zares tako zgodaj? Lansko leto je prepevala »Zori, noč vesela« — in letos?

Sveži sneg in njegov enakomerni čiv, čiv in škrtanje novih gumijevih škornjev jo je pomirjalo in imelo jo je, da bi začela pogovor s svojimi spremljevalci. Sta-

in je zato pomembna tako za domovino kot za zdomstvo, za vse slovenske ljudi, ki sodoživljajo slovensko usodo, ne glede na katerem koncu so. Naslov: »Mladika«, 34133 Trieste-Trst, ulica Donizetti 3 (Italiya). Letna naročnina za Italijo 4.000, podporna 10.000; ZR Nemčija 16 DM, podporna 50; USA 10 dolarjev, podporna 30 ali enakovreden znesek v drugih valutah.

Pastirček št. 6

Bolj kakor v januarju je letos zima pritisnila v februarju in v začetku marca, zato je v tej številki še marsikaj o zimi, zlasti v pisnih mladih bralcev. Začel se je tudi postni čas. O njem razpravljajo trije v »Svobodni tribuni«. Tudi v poročilu o prikazovanjih v Lurdu (Deklica, kateri je Marija govorila) je poudarjena odpoved.

Na začetku številke je predstavljen mesec marec, tudi sušec imenovan. Zdaj, ko se bliža pomlad, postaja opis rastlin in živali še bolj zanimiv. To pot sta na vrsti šipek in belouška. Bruna Pertot je zložila pesem »Mami«, Zorko Harej jo je pa kot »Pastirčkovo pesem« uglasbil. Pesmi je tudi drugače na pretek. Prispevali so jih Zora Saksida, Sara, Anamarija Zlobec, Ljubka Sorli in Vladimir Kos. Pripovedni spis je razen povesti v nadaljevanjih »Mladost med gorami« le še »Vsiljivka« Anemarije Zlobec. Ciklama nadaljuje razgovor o molitvi pod naslovom »Stric misijonar«.

Tomaž nudi zanimiv pregled o dejavnosti skavtske organizacije v raznih deželah po svetu, Branko je prispeval športni članek, vredno je prebrati »Zanimivosti in še kaj«, pa se potem lotiti še ugank in zank. - jk

re simpatije do gibanja, v katerega koleca so vpleteni ti čudni možje, so vstajale neke v globinah dna.

Morda se bo izdala čez uro ali dve, ko bo sestra na varnem. Nič se ji ne bo zgodilo. Sama se jim ponudi za bolničarko, kot sta se menila s Tonetom. Terenka... ji je na pol v šali, na pol žugajoč šepnil kaplan iz Potoka.

Čutila je prijetno zavest človeka, ki je storil dobro delo. Ponos ji je začel rasti in pričela je marmirati stihe iz Julija Cezarja. Pri tisti tragediji je bila glavna šepetalka in je znala Mark Antonijev govor na pamet. Tone in Tine sta bila pri Slovenskih fantih in organizacija je zaigrala dramo, da napolni izpraznjeno blagajno. Igrala sta Bruta in Kasija. Recitirala je tiho in z zanosom besede pri njunem odhodu na bojišče:

*Ce vidiva se spet, se nasmehljava,
če ne pa prav, da vzela sva slovo...*

Padel je Brut in padel je Kasij v bratomorni bitki; Cezarjeve čete pod Rimom je vodil Mark Antonij.

Zavijali so zneraj bolj v levo in Zinka

FLORIJAN DOLINAR

Njena zadnja maša

(8)

Prvi naval groze se je počasi polegel. V prsih pa jo je težilo; prav počasi je hodila in se kakor omotična dotikala stene. Tako drag ji je bil vsak kotichek in rada bi se ustavila pri vsaki stvari in v veži je bilo toliko stvari, ki jih je tako malomarno prezrla.

Slika očeta in matere z otroki jo je pozdravljala, lonec z asparagusom, ki je strmel vanjo, majhna klop, ki jo je ob poletnih večerih zanesla pred hišo za pomeneč. Dišalo je po moki in dobroti kot diši v starih mlinih; po koruzni moki in ajdi in dobrem kruhu v mendergi in po jabolkah, ki so rumenili na polici in po dobrih ljudeh. Vse se je zdaj oziralo na Zinko in ji voščilo dober večer.

Se enkrat je pohitela k Minki, spet odprla vrata, da se je vsula svetloba v vežo in prišepnila sestri: »Minka, če me

Seja goriškega pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti

V torek 9. marca zvečer se je na svojem sedežu sestal pokrajinski svet Slovenske skupnosti za Goriško. Predsedujoči dr. Andrej Bratuž se je v uvodu spomnil preminulega prof. Jožeta Peterlina, ki je tudi aktivno posegel v življenje Slovenske skupnosti.

Politični tajnik dr. Damjan Paulin je obširno poročal o široki akciji za uvedbo slovenskega jezika v vse izvoljene svete in zlasti je pri tem poudaril veliko težo, ki jo nosi naša stranaka, ki je prva v tem velikem boju. Ugotovil je, da so se v glavnem izvedle vse tiste akcije, o katerih je bilo govora na zadnjih sejah sveta in tajništva stranke.

S tem problemom je jasno povezan tudi pouk slovensčine v Ukvah, ki so ga videmske šolske oblasti prepovedale. Poročal je nato o sestanku Kontaktnega odbora deželnega vodstva Slovenske skupnosti in Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je bil prav tako prejšnje sobote v Ukvah in so predstavniki tega skupnega odbora izrazili vso podporo župniku Mariu Gariupu za njegov veliki in pravični boj.

Svet je nadalje razpravljal o problemih Briške gorske skupnosti in zavzel nekatere stališča, ki jih bodo v tej skupnosti iznesli naši predstavniki. Simon Komjanc je s tem v zvezi poročal o potekih dosedanjih sej širšega sveta in odbora skupnosti same. Konkretno predloge so zlasti formulirali člani sveta M. Gradnik, C. Terpin in drugi.

Široka razprava se je razvila o problemih goriške občine, zlasti kar zadeva vprašanje namestitve dvojezičnih tabel v slovenske zasedle. V debati, v katero so posegli zlasti M. Marušič, B. Tabaj, M. Terpin, in K. Brešan je svet izdelal dokončno stališče, ki ga bosta zastopala v občinskem svetu naša dva svetovalca. Ob koncu je tekla beseda še o organizaciji stranke. Sprejeti so bili nekateri sklepi, ki naj omogočijo zlasti bolj uspešno delo tajništva in drugih strankininih organov. S tem v zvezi gre omeniti posebno prispevke, ki so jih doprinesli člani sveta M. Brajnik, R. Di Battista in Branko Černić.

Na povabilo SKD »Hrast« iz Doberdoba bo v soboto 13. marca ob 20. uri uprizorila dramska skupina PD »Standrež« v župnijski dvorani v Doberdolu komedijo Branislava Nušiča

SUMLJIVA OSEBA

Režija: Mira Strukljeva

Nov doktor

Na fakulteti za ekonomske vede v Trstu je 26. februarja z uspehom zaključil svoj študij Joško Perkon. Branil je tezo: Obmejna trgovinska izmenjava. Novemu doktorju čestitajo prijatelji in znanci.

Občinska seja v Sovodnjah

Bila je v petek 5. marca. Na njej sta bili soglasno odobreni dve resoluciji. Prvo so poslali na občinsko upravo svetovalci Slovenske skupnosti, ki predstavljajo manjšino, drugo pa so predložili svetovalci večine. V prvi se obsoja prepoved rabe slovensčine v izvotjenih svetih, v drugi pa se izraža ogorčenost zaradi prekinitve pošolskega pouka slovensčine v Ukvah. Obenem sta svetovalca večine v zvezi s tem seznanila občinski svet, da bo v petek 12. marca predaval v Kulturnem domu v Sovodnjah Boris Race iz Trsta o pravicah naše manjšine v zvezi z nedavno sklenjenim sporazumom v Osimu.

Med poročili je župan Jože Češič seznanil svetovalce o sestanku, ki je bil na sedežu goriške pokrajine z drugimi predstavniki občin ter slovenskih šol v zvezi s popoldanskim poukom na nižji srednji šoli »I. Trinko« v Gorici. Župan je dejal, da je bila zadeva povoljno rešena. Pouk naj bi trajal od 8.30 do 13.50. Ni pa še rešen problem prevoza dijakov domov po končanem pouku. Težave so predvsem birokratskega značaja, ker bo treba spremeniti vozni red avtobusov.

Pri točki, ki se je nanašala na pritožbe k splošnemu regulacijskemu načrtu, se je obravnavala pritožba župnika iz Gabrij v zvezi z nekaterimi zemljišči, ki so v Gabrijah.

Odobren je bil predlog, naj se arhitektu Jožetu Ceju poveri naloga za izdelavo podrobnega načrta za telovadnico. Pri tem je svetovalec SSK dodal, da bi morala

občinska uprava svojo namero že prej objaviti, ko je bil načrt še v začetni fazi. Pa tudi sedaj bi bilo primerno, da se načrt o telovadnici objavi v časopisu, da bodo tako vsi občani seznanjeni, kakšna bo bodoča telovadnica.

Sklenjeno je bilo tudi, naj se smatarska služba raztegne na Vrh; zaradi birokratskih formalnosti pa bo začela delovati šele jeseni. Tarifa bo za vsak kv. meter 108 lir, trgovci in lastniki javnih lokalov pa bodo morali plačati več.

Župan je tudi poročal o konzorciju za manj razvite osebe. Občinski svet je soglasno sprejel sklep, naj se pristopijo h goriškemu pokrajinskemu konzorciju, a le pod pogojem, da bo tudi slovenski oddelek za tri slovenske občine.

Pri slučajnostih je bilo zastavljeno vprašanje o izplačilu odškodnine za škodo, ki so jo utrpeli lastniki zemljišč zaradi razširitve cest. Župan je dejal, da je občina denar že nakazala, od davčnega urada pa zavisi, kdaj bo izplačan. Svetovalec večine Dominik Jurca v Vrha je omenil, naj občinski svetovalci, ko čistijo meje pri cestah, bolj skrbno počistijo na ovinkih cest. Oglasil se je tudi podžupan prof. Venceslav Devetak ter povedal svoje mnenje glede popoldanskega pouka na nižji šoli v Gorici, o stanju prevoza dijakov po pouku domov ter o odškodnini lastnikom zemljišč ob cesti Vrh-Poljane.

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: N. N., Opčine, 8.800; družina Zini v spomin msgr. Ivana Omersa 10.000; N. N. 5.000; K. Cupin v spomin Antona Tula 5.000; družina Saksida v spomin Ludvika Pirc 5.000; Vinko Levstik, Rim, 10.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: N. N. v spomin na s. Jolando 5.000; M. F. 20.000; družina Leopoli v spomin pok. Jožeta Simčič 30.000 lir.

V spomin s. Jolande darujejo sestre in nečakinje za Zavod sv. Družine 31.000 ter za sklad Katol. glasa 5.000; sestra in nečak iz Gorice za Zavod sv. Družine 10.000 ter za sklad Katol. glasa 20.000 in za slovensko duhovništvo 13.000 lir.

N. N. družbenica v spomin svojih rajnih: za Katoliški glas 10.000, za slovensko župnijo v Gorici, za Alojzjevišče, za Zavod sv. Družine in za cerkev na Sv. gori po 5.000 lir.

Za SKAD: N. N. 5.000 lir.

V spomin prof. Jožeta Peterlina: K. Cupin za lačne po svetu 5.000; Mladinski krožek iz Zgonika za revijo Mladika 20.000; Ivanka in Ivo Sosič za Finžgarjev dom in za Mladiko po 5.000; družina Beličič za Finžgarjev dom 20.000; družina Artac za Marijanišče 5.000; Josip Skabar za Finžgarjev dom 10.000; za obnovitev cerkve na Opčinah Jakovina Pahor 3.000; družini Dolenc sen. in jun. 10.000; Josip Skabar 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob prof. Jožeta Peterlina so na sedežu Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3 plemeniti darovalci ob vpisu svojih sožalj v žalno knjigo darovali: za Mladiko: Andrejina in Jože Perčič, družina Zlobec-Volk po 20.000 lir; Julka Strancar, Ivan Breclj, Marij Pertot po 10.000 lir; Tončka Turk, Franc Jeza, Jože Kresevič po 5.000 lir; Eleonora Kresevič 2.000 lir; Ema Pertot 1.000 lir; za Slovensko prosveto: dr. Bogo Senčar 20.000 lir; Lilijana Furlan, Anton Sandalj, Edvard Zerjal po 10.000 lir; Pavla Kravos in Ivo Kralj po 5.000 lir; za bolnega Marija Ivašič: Olga in Anton Pertot 5.000 lir. Vsem plemenitim darovalcem in vsem, ki so kakorkoli počastili pokojnikov spomin, se Slovenska prosveta iskreno zahvaljuje.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: družina prof. Seražina v spomin pok. Marije Mevlav iz Bazovice 10.000; cerkveni pevci pri Sv. Ivanu 10.000; Angela Skilan v spomin pok. Martije Novelli 5.000; Marija Bizjak v spomin pok. Marije Novelli 5.000; M. C. 25.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: N. N. v spomin pok. Jožeta Peterlina 5.000 lir.

Za Marijanišče: družina Bernard Sosič v spomin Matije Sluga 5.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Alojzija Podgornik, Gorica, 5.000; Ivanka Knez, Birkovlje, 5.000; Katja Grgič, Padriče, 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Josip Podobnik ob hčerini poroki 100.000; Tomsič-Riccobon v spomin Frankota 6.000; N. N. v spomin Viktorja Brišček 5.000; družina Klarič ob krstu sinčka Maksimilijana 5.000; družina Di Stanislaw ob krstu sinčka Simona 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Lilijana Ferluga 2.000 lir.

Za popravilo cerkve v Mačkoljah: dr. Lojze Škerl v spomin Antona Tula 10.000; družina Luin iz Doline v spomin Valerije Pangerc 10.000 lir.

Za misijone: K. B., Trst, 5.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N. v spomin Angele Pahor 5.000; isti v spomin Ludvika Pirc 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Šport

Olympia - AGI 3 : 1

(15:12, 15:8, 12:15, 15:7)

Sobotni dvoboj med goriškima predstavnikoma 1. moške divizije odbojarske lige je imel svoj pomen: obe moštvi sta zasedali zadnje mesto na lestvici. Sicer je bila Olympia na boljšem po številu osvojenih setov, toda le po neposrednem spopadu je bilo moč vedeti, katero moštvo ima še vedno možnost obstanka v ligi. No, zaslužno je zmagala Olympia, ki ni v loku celotne tekme nikoli postavila v dvom pripravljenosti, da je zmožna odpraviti nasprotnika.

Naši so takoj osvojili prva dva seta; v tretjem je trener hotel preizkusiti vse razpoložljive igralce in tako so se na igrišču znašli vsi mlajši člani. Začeli so dobro, saj so povedli do 9:4, čeprav je bilo čutili neuravnovesenost v napadu. Prav zato niso mogli prenesti povratnega odpora nasprotnikov in niso šli preko 12. točke. V zadnjem setu je spet stopila na igrišče standardna postava, ki je zaključila tekmo.

V letošnjem prvenstvu je bila to neka druga uspešna tekma goriške Olympije. Bomo videli, če so naši na dobri poti. Tekma za AGI ni pokazala novega, bila pa je potrebna, ker bo ta zmagla nedvomno pripomogla našim predstavnikom do večje samozavesti.

Zdaj jih čakajo težke preizkušnje. Prva je na sporedu že prihodnja sobota 13. marca, ko se bodo morali sprijetjeti doma s solidnim tržaškimi Interjem.

Za Olympijo so igrali: Nardin, M. in S. Cotič, Devetak, Černić, Kuštrin, Lavrenčič, Soban in Malič. - p. t.

OBVESTILA

Postni govori. Nadaljujejo se na Radio Trst A: v torek 16. marca ob 13. uri bo govoril župnik Albin Grmek o Jezusovi obsodbi, v petek 19. marca pa dr. Jože Prešeren o Jezusovem bičanju in kronanju. Prav tako se nadaljujejo postni govori v Gorici v cerkvi sv. Ivana. Vsak petek po maši ob 19.30 sledi postni govor, ki jih ima letos župnik Jože Jurak. Tematika govorov je posvečena apostolatu laikov, zato te govore vsem tople priporočamo.

Nabirka za naše zavode bo pri sv. mašah to ali prihodnjo nedeljo. Dušne pastirje prosimo, da jo oznanijo in priporočijo. Bog povrni vsem!

Centri abonmatski koncert letošnje glasbene sezone bo v Katoliškem domu v Gorici v četrtek 11. marca. Nastopil bo orkester Glasbene Matice iz Trsta, kot gost pa bo sodeloval violonist Miha Pogačnik. Izvajali bodo dva Bachova in en Haydnov koncert za violino in orkester. Začetek ob 20.30.

»Potovanje po Dolenjski« je naslov predavanja, ki ga prireja SKPD »Mirok Filaj« v Gorici in bo v sredo 17. marca ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma. Rudi Höm iz Nove Gorice bo z barvnimi diapozitivi prikazal etnografske, kulturne, prirodne in zgodovinske zanimivosti od Iške do Kolpe in Kostanjevice na Krki.

Sedmi abonmatski koncert Glasbene Matice - Trst bo v petek 12. marca ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Nastopi orkester Glasbene Matice, solist Miha Pogačnik, violina. Rezervacije vstopnic po telefonu 418605.

Prva premiera v peti sezoni Slovenskega amaterskega gledališča v Trstu bo v četrtek 18. marca ob 20.30 v dvorani PD »I. Cankar«, ul. Montecchi 6. Prvič bo v slovensčini izvajano delo italijanskega dramatika Dantija Foja »Burkaški misterij« (Mistero buffo). Ponovitev igre bo v soboto 20. marca ob 20.30 in v nedeljo 21. marca ob 18. uri.

Na praznik sv. Jožeta v Rimanjih bo služba božja: ob 9. uri prva sv. maša z mladinskimi petjem; ob 11. uri slovesna petja sv. maša; ob 15. uri litanije z govorom in blagoslovom; ob 17. uri večerna sv. maša z ljudskim petjem. Priložnost za velikončno spoved!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 14. do 20. marca 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 A. Borodin: Godalni kvartet. 11.15 Mladinski oder: »Zakladi kraljeviča Veselka«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Nedeljski koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 Nepreklicni konec maratonskega tekača. Drama. 18.20 Operetna fantazija. 19.00 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna in lahka glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Baletna glasba. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 13.00 Postni govor. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Trideset let gledališkega amaterstva v naši deželi. 19.25 Za najmlajše. 20.35 A. Boito: »Neron«, opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.15 Družinski obzornik. 20.35 Simfonični koncert. 21.30 Glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Slovenski znanstveniki na univerzi. 19.10 Dopisovanje Savio-Cop. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Afera«, drama. 22.10 Glasba.

Petek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Schubert: Trio v b-duru. 10.20 Praznično jutro. 11.00 Mladinski oder: »Aleš se potepa«. 11.35 Opoldne z vami. 13.00 Postni govor. 15.45 »Prošnja«, drama. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Poezija Brune Perot. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.40 Glasba za lahko noč.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba. 18.50 Glasbene diagonale. 19.10 Liki iz naše preteklosti. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Srečanje v Kalabriji«. 21.30 Vaše popevke in lahka glasba.

Sožalje

Ob težki izgubi ustanovitelja in dolgoletnega sodelavca Slovenskega kulturnega kluba prof. Jožeta Peterlina izreka odbor vsem svojem najgloblje sožalje.

***

Skavtinje in skavi izrekajo globoko sožalje članici Anki Peterlin in družini ob izgubi dragega očeta.

Licej »Francè Prešeren« v Trstu sporoča v globoki žalosti, da je 4. marca 1976 nenadoma umrl

prof. Jože Peterlin

Mladini naše šole je dolga leta posvečal vso svojo ljubezen in strokovno znanje, svojim kolegom pa je bil drag prijatelj. Njegov spomin bo živel v srcu vseh, ki so ga poznali.

Trst, 5. marca 1976

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani ob težki izgubi sina, moža in očeta in ki so na kakršenkoli način počastili spomin

prof. Jožeta Peterlina

Posebno se zahvaljujemo openskemu župniku Viljemu Zerjalu in vsem duhovnikom ob verske obrede in spremstvo pri pogrebu, županu inž. Spacciniju in predstavnikom oblasti za izraze sožalja, govornikom, ki so na žalni seji, po radiu in pri pogrebu tako prizadeto osvetlili pokojnikov lik, povcem, Slovenski prosveti, dijakom, profesorjem in ravnateljem tržaških slovenskih šol, Radijskemu odru, Slovenskemu gledališču, Duhovski zvezi, Slovenski skupnosti, športnim društvom, prijateljem z Goriške, iz Kanalske doline in z onstran meje ter vsem organizacijam in posameznikom, ki so prinesli cvetje ali so darovali v dobrodelne namene in s tem pokazali, kako so pokojnika cenili in imeli radi.

Zalužiči: mati Frančiška, žena Lojzka, sin Ivan, hčerka Anka, hčeri Matejka in Lučka z družinama, sestre, bratje in drugi sorodniki

Opčine - Bela cerkev - Kranj - Celje, 8. marca 1976

Ljubljanska TV

Spored od 14. do 20. marca 1976
Nedelja: 10.40 Otroška oddaja. 12.20 Nedeljsko popoldne. 15.40 Balkansko smučarsko prvenstvo. 16.40 Košarka Željeznikar: Industromontaža. 18.25 Hišica v preri. 20.00 Kapelski kresovi. 21.35 Sport.

Ponedeljek: 17.15 Lutke. 18.10 Sodobna medicina. 20.00 »Soba s petimi stenami«, drama. 21.10 Kulturne diagonale. 21.40 Kratki filmi.

Torek: 17.30 Mihec iz Lönneberga. 18.45 Narodna glasba. 20.00 Brkinci včeraj, danes, jutri. 21.05 »Feliks in Otilija«.

Sreda: 17.30 Mojstri stare japonske obrti. 18.10 Po sledah napredka. 18.45 Glasbeni amaterji. 20.00 »Zakaj te očka pušča samo«, film. 22.05 Nogomet PSV: Hajduk. Četrtek: 16.40 Pravljica. 16.55 Hokej Italija: Jugoslavija. 20.10 V živo.

Petek: 17.20 Pisani svet. 18.45 Kako vidijo živali. 19.10 Kako uporabljamo slovar slovenskega jezika. 20.05 Mali oglasi. 20.50 Bolivija. 21.40 Šerif v New Yorku. 28.15 Hokej Svica: Jugoslavija.

Sobota: 15.10 Nogomet Partizan: Radnički. 18.25 Potop. 20.00 »Vodnikova smrt«, film. 22.45 Smučarski skoki v Planici.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

V nedeljo 14. marca ob 16. uri bo gostovalo v Katol. domu v Gorici v priredbi SSG iz Trsta, ZSKP in SPZ ter ustanove EMAC iz Gorice slovensko narodno gledališče iz Maribora s komedijo Toneta Partljiča

ŠCUKE PA NI

Režija: Jože Babič

†

S. JOLANDA KRISTANČIČ

Pokopali smo jo v sredo 3. marca. Za njo žalujejo sestre (ne sestra kot je pisano v prejšnji številki Katol. glasa), nečakinje in nečaki, ki se obenem želijo posebej zahvaliti duhovnikom tostran in onstran meje za udeležbo na pogrebu.

†

Nenadoma je preminul

prof. JOŽE PETERLIN

dolgoletni član društva »Slovensko gledališče« in član upravnega sveta Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Svojem izrekamo globoko sožalje.

Stalno slovensko gledališče